

Parlamentul României
Senat

București, 07 martie 2016

OPINIA

SENATULUI ROMÂNIEI

cu privire la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor

„Către finalizarea Uniunii Bancare”

COM (2015) 587 final

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Către finalizarea Uniunii Bancare” - COM (2015) 587 final, conform Protocolului (nr.1) anexat Tratatului de la Lisabona, de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/ 128 / 23.02.2016, Senatul României adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1.

(1) Se apreciază:

- a) eforturile depuse de Comisia Europeană în cadrul implementării planului pentru consolidarea Uniunii economice și monetare (UEM), finalizarea Uniunii bancare fiind un element indispensabil al planului respectiv.
- b) instituirea Mecanismului unic de supraveghere (MUS) și a Mecanismului unic de rezoluție (MUR) – primii doi piloni ai Uniunii bancare, care ar trebui să aibă ca rezultat reducerea în mod semnificativ a probabilității intrării în dificultate a unor bănci și care ar trebui să asigure neimplicarea contribuabililor în suportarea costurilor aferente unor eventuale rezoluții bancare. O protecție ulterioară este asigurată de gama largă de măsuri prudențiale care au fost adoptate în privința băncilor, pentru: a consolida supravegherea și gestionarea crizelor, a îmbunătăți cantitatea și calitatea capitalului, a reduce concentrarea expunerilor la risc, a încuraja creșterea efectului de levier, a limita comportamentul prociclic al băncilor în materie de creditare, a consolida accesul la lichidități, a contracara riscurile sistemice legate de dimensiune, de complexitate și de interconexiuni, a întări încrederea deponenților și pentru a încuraja o gestionare adecvată a riscurilor cu ajutorul unor norme privind guvernarea.

- c) formularea propunerii legislative a Comisiei referitoare la instituirea EDIS-COM (2015) 586 final – ce instituie un sistem comun de garantare a depozitelor ce va asigura creșterea rezilienței Uniunii bancare în cazul unor noi crize financiare, prin reducerea vulnerabilității sistemelor naționale de garantare a depozitelor la șocuri locale majore și prin atenuarea ulterioară a legăturii dintre bănci și entitățile lor suverane de la nivel național. În aceste condiții, EDIS poate contribui la creșterea încrederii deponenților din întreaga Uniune bancară și la menținerea stabilității financiare, reducând, astfel, riscul reprezentat de retragerile masive de depozite. Acest sistem ar permite, de asemenea, îmbunătățirea cooperării dintre sistemele naționale de garantare a depozitelor pentru a face față intrării în dificultate a unor bănci la nivel transfrontalier.

(2) Se constată:

- a) în România, resursele Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar – FGDB (care includ și resursele fondului de restructurare) acoperă la data de 30 septembrie 2015 aproximativ 3,78% din valoarea depozitelor acoperite, nivel foarte bun comparativ cu alte state membre (de ex. Spania, Italia, Grecia) sau cu nivelul minim de 0,8% propus de Comisia Europeană a fi atins în 2024. Pentru statele membre care au scheme de garantare consolidate, cum este cazul României, împărțirea riscurilor la nivelul EDIS nu constituie un avantaj până la conformarea de către celelalte scheme de garantare DGSD privind nivelul țintă al resurselor acestora;
- b) având în vedere fragmentarea piețelor europene la nivel bancar și discrepanțele înregistrate la nivelul Uniunii Europene și Monetare din punct de vedere al rezilienței schemelor naționale de garantare, trebuie subliniată necesitatea revizuirii exhaustive a metodologiei de contribuții bazate pe risc;
- c) este necesară clarificarea modului în care vor fi calculate contribuțiile la EDIS potrivit propunerii de regulament. În ceea ce privește calculul contribuțiilor în funcție de risc, o instituție de credit care are o pondere de risc mai ridicată în statul membru din care face parte ar putea avea o pondere de risc mult mai redusă raportat la nivel european. Prin urmare, în etapa de coasigurare a EDIS, atunci când o mare parte din riscuri rămâne tot la SGD națională, profilul de risc al băncii ar trebui calculat prin raportare la sistemul bancar național;
- d) reducerea opțiunilor și discrețiilor naționale va îmbunătăți comparabilitatea și va asigura un cadru de acțiune mai larg, însă este nevoie să fie identificate acele situații și condiții în care se impune păstrarea unui regim care să asigure echilibrul între necesitatea de uniformizare și cea de aplicare a regulilor UE în context național.

(3) Se recomandă:

- a) având în vedere diferențele majore între nivelurile de risc prezentate ale sistemelor bancare naționale și imposibilitatea implementării dezideratului uniformizării acestora într-un termen rezonabil (termenul operaționalizării EDIS), este oportună reglementarea explicită în cadrul regulamentului UE a unui mecanism de protejare a construcției EDIS; care să asigure că sistemele bancare naționale stabile, cu SGD finanțate și funcționale, nu vor fi negativ afectate;
- b) este necesară o analiză atentă a implicațiilor din perspectiva drepturilor și obligațiilor impuse instituțiilor de credit participante, SGD-urilor naționale și autorităților naționale desemnate. Trebuie clarificate aspectele referitoare la dispozițiile ce reglementează situația în care cooperarea strânsă a unui stat membru din afara zonei euro este suspendată sau încetează (art. 4), situație în care dreptul la rambursarea către SGD națională a resurselor cu care au contribuit la EDIS instituțiile de credit participante este limitat la suma care i-ar fi necesară SGD națională pentru a atinge două treimi din nivelul țintă prevăzut de DGSD (astfel, pentru România, dacă Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar rămâne finanțat peste minimul prevăzut de DGSD și

Regulamentul în discuție, s-ar putea ajunge inclusiv în situația în care nu s-ar recupera nicio contribuție). În plus, în cadrul aceluiași dispoziții sunt introduse și alte limitări sensibile care țin de resursele disponibile de EDIS – în situația în care la ieșirea din mecanismul de cooperare strânsă, resursele disponibile ale EDIS sunt mult diminuate, se poate ajunge la situația nerecuperării sumelor cuvenite, chiar dacă respectivul stat membru nu a beneficiat de nicio sumă de la EDIS pe perioada participării;

- c) mutualizarea contribuțiilor de la SGD naționale ar fi echitabilă numai după atingerea unui nivel minim uniform al resurselor acumulate de SGD naționale, în condițiile în care, în prezent, la nivel SGD naționale există discrepante majore privind nivelul resurselor acumulate, în contextul tranziției la noile cerințe europene în materie;
- d) realizarea unui studiu de impact cantitativ la nivel european, ținând cont de anumite scenarii de *stress-test* sau de simulare de criză financiară la nivelul unor sisteme bancare mai puțin solide, care să determine capacitatea EDIS, inclusiv prin prisma nivelului țintă al resurselor propus, de a menține stabilitatea financiară la nivelul Uniunii Europene și Monetare și lipsa de influență asupra celorlalte sisteme bancare participante. Există riscul ca din cauza complexității interacțiunilor sistemelor bancare europene, în cazul unei crize financiare severe într-un stat membru, mutualizarea riscurilor prin EDIS să conducă la efecte nedorite și la nivelul celorlalte sisteme bancare din Europa, prin fenomenul de contagiune.

(4) Se atrage atenția:

Uniunea Bancară Europeană este concepută astfel încât să mutualizeze riscurile băncilor în cadrul Zonei Euro și să reducă, pe termen lung cel puțin, necesitatea intervenției bugetelor publice pentru depășirea situațiilor de criză. Integrarea suplimentară a sistemelor bancare din aceste state membre diminuează efectele negative ale construcției sistemului monetar european, bazat pe o monedă comună, nu pe o monedă unică.

Totuși, atragem atenția că în Uniunea Europeană există state care nu sunt încă membre ale Zonei Euro, precum și alte state care au aderat având o clauză de neparticipare la sistemul monetar. Prin reglementările actuale se instituie o Uniune cu mai multe viteze, ceea ce nu este de dorit, ca principiu general.

România își exprimă îngrijorarea cu privire la efectele economice ale acestor reglementări și la reacția propriului sistem bancar în virtutea unor trăsături specifice. Sistemul bancar este stabil, cu indicatori generali peste normele introduse în reglementările actuale, dar funcționează în contextul unui grad înalt de „euroizare” al economiei și a unei ponderi foarte ridicate a capitalului din zona euro în structura acționariatului din sectorul bancar. Aceste trăsături îl fac extrem de reactiv la orice eveniment negativ apărut în sistemele bancare din Zona Euro fără beneficiul solidarității create prin mecanismele unice ale Uniunii Bancare Europene.

p. Președintele Senatului

Ioan CHELARU